DZIENNIK URZĘDOWY
WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ
w LUBLINIE

Lublin, dnia 20 maja 1967 r. | Nr 4 | Poz. 33

TREŚĆ

Poz. 33

UCHWAŁA NR 47/600/67
PREZYDIUM WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ W LUBLINIE

z dnia 8 marca 1967 r.

w sprawie programu ochrony roślin na lata 1966—1970 w województwie lubelskim

Działając na podstawie art. 55 ust. 4 pkt 3 i art. 71 ustawy z dnia 25.I.1958 r. o radach narodowych (tekst jednolity Dz. U. Nr 29 poz. 172 z 1963 r.) oraz art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 1961 r. o ochronie roślin uprawnych przed chorobami, szkodnikami i chwastami (Dz. U. Nr 10, poz. 55) — Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie po dokonaniu analizy załączonego programu ochrony roślin i zasięgnięciu opinii Komisji Rolnictwa i Leśnictwa Wojewódzkej Rady Narodowej postanawa, co następuje:

§ 1.

Zatwierdzić program ochrony roślin na lata 1966—1970 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Upoważnić Wydział Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej do corocznej aktualizacji zadań ujętych w programie w oparciu o wytyczne Ministerstwa Rolnictwa, Instytutu Ochrony Roślin, z uwzględnieniem zmian struktury zasiewów i prognozowania pojawu chorób i szkodników roślinnych.

§ 3.

1. Zobowiązać prezydia powiatowych rad narodowych do:

a) opracowania w oparciu o program wojewódzki powiatowych programów ochrony roślin na lata 1966—1970, ze szczególnym uwzględnieniem planu usług w zakresie ochrony roślin dla jednostek wykonujących te usługi oraz rejonów działalności usługowej dla ekip państwowych ośrodków maszynowych, stacji zabiegów ochrony roślin i kółek rolniczych,

b) udzielania niezbędnej pomocy fachowej, organizacyjnej i technicznej jednostkom usługowym w zakresie wykonywanych przez te jednostki usług ochrony roślin,

c) koordynowania na podległym terenie wszystkich prac w zakresie ochrony roślin,

d) dokonania w terminie do dnia 1 listopada każdego roku oceny wykonania zadań ochrony roślin objętych opracowanym programem na lata 1966—1970 i rocznymi planami zadań gospodarczych.

2. Spowodować, by prezydia gromadzkich rad narodowych:

a) opracowały wiejskie plany ochrony roślin do 1 sierpnia roku poprzedzającego realizację zadań, włączając do tych prac agronomów gromadzkich, przedstawicieli jednostek usługowych oraz aktywnych działaczy kółek rolniczych,

b) organizowały w terminie do 20 marca każdego roku sesje gromadzkiej rady narodowej w celu omówienia spraw związanych z ochroną roślin,

c) organizowały w terminie do 15 kwietnia każdego roku zebrania wiejskie, celem zapoznania rolników z uchwałą gromadzkiej rady narodowej i obowiązującymi zarządzeniami w zakresie rozmiaru i realizacji wiejskich zadań ochrony roślin,

d) włączyły agronomów i przodowników ochrony roślin do wykonywania zadań ochrony roślin na terenie gromad i wsi.

§ 4.

Zalecić instytucjom kontraktującym i skupującym ziemiopłody zlecanie wykonawstwa zabiegów ochrony roślin ekipom usługowym i zastępczego regulowania kosztów z tego tytułu — do czasu rozliczenia się z plantatorami w czasie wykupu płodów rolnych.

§ 5.

Zobowiązać Wojewódzki Związek Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” i Centralę Spółdzielni Ogrodniczych — Zakład Zaopatrzenia Ogrodniczego w Lublinie do zabezpieczenia w handlu potrzebnych ilości środków chemicznych i sprzętu technicznego, określonych rocznymi planami zaopatrzenia, wraz z określoną na dany rok wysokością zapasów normatywnych w handlu i rezerwą operatywną wojewódzką.

§ 6.

Zobowiązać Prezydia Powiatowych Rad Narodowych w Bełżycach, Janowie, Parczewie, Puławach i Tomaszowie do niezwłocznego wydzielenia pomieszczeń na laboratoria ochrony roślin.

§ 7.

Przekazać nieodpłatnie w stanie zdatnym do użytku kółkom rolniczym, państwowym gospodarstwom rolnym i spółdzielniom produkcyjnym, cały stan aparatury konnej, znajdującej się obecnie w posiadaniu stacji zabiegów ochrony roślin, a uznany na skutek typizacji sprzętu za zbędny w tych jednostkach.

§ 8.

Upoważnić kierownika Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej do zabezpieczenia w rocznych planach finansowych ochrony roślin kwoty w wys. 100 tys. złotych z przeznaczeniem jej na indywidualne i zespołowe nagrody dla osób wyróżniających się w organizowaniu i realizacji zadań programu ochrony roślin.

§ 9.

Zobowiązać państwowe ośrodki maszynowe i stacje zabiegów ochrony roślin będące powiatowymi organizatorami chemicznych usług w rolnictwie, do spełnienia roli ośrodków dyspozycyjnych w zakresie koordynowania usług ochrony roślin pomiędzy wszystkimi jednostkami usługowymi na wyznaczonym terenie działania.

§ 10.

Uznać za celowe powołanie przy Wojewódzkim Zjednoczeniu Przedsiębiorstw Mechanizacji Rolnictwa w Lublinie i przy Stacji Zabiegów Ochrony Roślin w Lublinie inspektoratów d/s koordynacji usług ochrony roślin z właściwym zakresem działania dla obu wymienionych pionów.

§ 11.

a) Zalecić Wojewódzkiemu Związkowi Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” i Wojewódzkiemu Związkowi Kółek Rolniczych przeprowadzenie rozbudowy i modernizacji magazynów i pomieszczeń na środki chemiczne ochrony roślin i sprzęt techniczny.

b) Szczegółowe plany w tym zakresie na rok 1967 i lata do roku 1970 wymienione wyżej jednostki winny opracować i przekazać do Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w terminie do 1 kwietnia 1967 r.

§ 12.

Zalecić Wojewódzkiemu Zjednoczeniu Przedsiębiorstw Mechanizacji Rolnictwa, stacjom zabiegów ochrony roślin, Centrali Spółdzielni Ogrodniczych — Okręg w Lublinie, Wojewódzkiemu Związkowi Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, Wojewódzkiemu Związkowi Kółek Rolniczych, instytucjom kontraktującym i skupującym ziemiopłody i ich związkom branżowym oraz innym użytkownikom chemicznych środków ochrony roślin zabezpieczenie i przestrzeganie warunków bhp przy organizowaniu i wykonywaniu zabiegów ochrony roślin oraz przestrzegania okresów karencji pestycydów wymaganych dla poszczególnych preparatów.

§ 13.

Zlecić realizację zadań wynikających z programu ochrony roślin na lata 1966-70 Wydziałowi Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, prezydiom powiatowych (miejskich) rad narodowych, wszystkim zainteresowanym i współdziałającym instytucjom, przedsiębiorstwom i organizacjom na terenie województwa — każdemu w zakresie jego działania.

§ 14.

Koordynację wykonania uchwały zleca się kierownikowi Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN, nadzór zaś z-cy przewodniczącego Prezydium WRN ob. Jerzemu Krupce.

§ 15.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Prezydium WRN	Przewodniczący Prezydium WRN
Edward Zając	**Paweł Dąbek**

Załącznik Nr 1 do uchwały PWRN w Lublinie z dnia 8 marca 1967 r. w sprawie programu ochrony roślin na lata 1966—1970

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE OCHRONY ROŚLIN NA LATA 1966—1970

Program rozwoju i stosowania ochrony roślin w latach 1966—1970 ma na celu wytyczenie kierunków i form realizacji zadań zmierzających do obniżenia obecnego poziomu strat w produkcji roślinnej powodowanych przez choroby, szkodniki i chwasty.

Podstawowymi kierunkami programu będzie więc: kompleksowość zabiegów, ich powszechność, jednolitość w czasie i sposobie wykonania oparta na niezbędnych elementach organizacyjnych, materiałowych i technicznych.

I. Określenie kierunków zadań rzeczowych.

Podstawowym kierunkiem działania w latach 1966—1970 będzie uzyskanie zdrowych i pełnowartościowych plonów, ze szczególnym uwzględnieniem materiału nasiennego przez:

— powszechne zaprawianie materiałów nasiennych zbóż, rzepaku, roślin motylkowych, tytoniu i roślin warzywnych, w celu zlikwidowania chorób głowniowych, zgorzelowych i innych oraz bezpośrednie zwalczanie chorób i szkodników na plantacjach nasiennych,

— produkcję zdrowego ziemniaka sadzeniaka i objęcie wszystkich upraw nasiennych i konsumpcyjnych w rejonach zamkniętych oraz upraw nasiennych na pozostałym obszarze, kompleksowymi zabiegami ochronnymi jednocześnie przeciwko stonce, zarazie ziemniaczanej i mszycom,

— dalszy rozwój chemicznej walki z chwastami — szczególnie w zbożach, kukurydzy grochu, lnie, burakach cukrowych, warzywach, sadach, szkółkach drzew i krzewów owocowych.

Jednocześnie i równolegle z zabiegami chemicznymi prowadzone będą w dalszym ciągu zabiegi agrotechnicznej i mechanicznej walki z chwastami:

— objęcie szczególną opieką zdrowotną roślin motylkowych drobno i grubo nasiennych,

— nasilenie ochrony roślin warzywnych w uprawach gruntowych i pod szkłem,

— rozpowszechnienie prawidłowej ochrony szkółek drzew owocowych i krzewów,

— pełne zabezpieczenie przechowywanych produktów roślinnych przed szkodnikami spichrzowo-magazynowymi,

— zabezpieczenie w niezbędnych rozmiarach roślin uprawnych przed szkodnikami wielożernymi, a szczególnie przed szkodnikami glebowymi i gryzoniami.

Na czoło wszystkich zadań ochrony roślin wysuwa się:

a) **Ochrona roślin zbożowych przed chorobami** — mająca na celu zwiększenie ich produkcji i zdecydowanej poprawy stanu zdrowotnego. Do osiągnięcia zamierzonego celu dążyć się będzie przez:

— powszechne zaprawianie ziarna siewnego przeciwko chorobom grzybowym w rozmiarze 100% powierzchni obsiewu pszenicy i jęczmienia, ok. 80% owsa i ok. 30% żyta. W przeliczeniu na ha zabiegami tymi objętych zostanie w 1967 r. 352.500 ha, a w roku 1970 ok. 400.000 ha.

Dla prawidłowego wykonania tego zadania należy:

— zorganizować w każdym magazynie nasiennym Centrali Nasiennej i GS punkty zaprawiania nasion zaopatrzone w zaprawiarkę mechaniczną,

— zorganizować w każdej wsi u przodownika ochrony roślin i u wytypowanych członków KR punkty zaprawiania nasion, jako placówki uzupełniające działalność magazynów nasiennych GS „SCh”, CN itp. Punkty wiejskie powinny być organizowane głównie w kółkach rolniczych, którym zaprawy dostarczy miejscowy GS na zasadach komisu.

Koszty zakupu zaprawiarek dla kółek rolniczych winny być pokryte ze środków finansowych FRR.

— przechodzić stopniowo na zaprawianie ziarna na mokre i półsuche, zaprawy suche zaś należy przeznaczyć głównie na zaprawianie ziarna w lekkich zaprawiarkach zlokalizowanych u przodowników ochrony roślin.

b) **Zabezpieczenie zdrowych sadzeniaków** osiągnięte ma być w drodze intensyfikacji zabiegów ochronnych w rejonach zamkniętych.

Podstawowym czynnikiem destrukcyjnym wpływającym na rozwój hodowli i reprodukcję ziemniaka są choroby wirusowe i zaraza ziemniaczana.

Mszyce zwalczane będą na wszystkich uprawach w III i IV strefie uprawy ziemniaków w rejonach zamkniętych oraz w tych strefach na wszystkich ziemniakach kontraktowanych poza rejonami. W roku 1967 rozmiar tych zabiegów wyniesie 4,3% pow. upraw ziemniaków tj. 9.772 ha, a w roku 1970 — 5% tj. — 12. 200 ha.

Zaraza ziemniaczana zwalczana będzie we wszystkich uprawach ziemniaczanych w rejonach zamkniętych i na wszystkich uprawach ziemniaków kontraktowanych — w 1967 r. na pow. 9.892 ha tj. 4,35% pow. uprawnej, a w roku 1970 — 5% tj. 12.200 ha.

Przeciwko stonce ziemniaczanej w 1967 r. wykonane będą zabiegi na pow. 227.246 ha tj. 100% upraw wymagających ochrony, zaś w roku 1970 na pow. 244.800 ha.

Prowadzone będzie równocześnie rozeznanie stanu zdrowotnego ziemniaków, przez lustracje poszukiwawcze na obecność raka ziemniaczanego, parcha prószystego, bakteriozy pierścieniowej, przez objęcie tymi pracami ok. 3% powierzchni uprawnej ziemniaków.

c) **Zwalczanie chwastów** —

Ulegnie w porównaniu do planu roku 1966 poważnemu rozszerzeniu, do czego skłaniają dobre efekty gospodarcze osiągnięte dzięki tym zabiegom w poszczególnych kulturach. Ze względu na rozmiar akcji, dominować będzie zwalczanie chwastów w zbożach na ogólnej powierzchni 121.139 ha w 1967 r., co stanowi ok. 30% w stosunku do powierzchni uprawnej zbóż bez żyta.

W pozostałych kulturach rozmiar walki określają następujące wskaźniki: — motylkowe (groch, bobik, koniczyna, peluszka) — kontraktowane — 25% w 1967 r. i 40% w 1970 r.; warzywa kontraktowane — 25% w 1967 r. i 40% w 1970 r.; sady powyżej 0,5 ha i szkółki drzew owocowych — 20% w 1967 r. i 40% w 1970 r. Ponadto przewiduje się zwalczanie chwastów w rowach melioracyjnych, stawach rybnych, zwalczanie perzu, porostów, uporczywych krze-

wów i zbędnej roślinności — w granicach określonych lokalnie względami gospodarczymi.

Powszechna walka z chwastami wymaga tępienia ich nie tylko na gruntach uprawnych, ale i na terenach nie rolniczych, jak przydroża, tereny PKP, tereny komunalne itp.

W związku z tym zachodzi konieczność, by poszczególne zainteresowane instytucje, jak PKP, Rejony Eksploatacji Dróg Publicznych, Wydziały Gospodarki Komunalnej itp. dysponowały odpowiednimi funduszami na prowadzenie tych zabiegów w rejonie swojego działania, w drodze walki chemicznej lub mechanicznej. Natomiast prezydia grn i prn powinny zabezpieczyć sumy na odchwaszczanie nie zagospodarowanych gruntów PFZ. Równocześnie w oparciu o rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 5 lutego 1963 r. — prezydia grn winny organizować zbiorowe tępienie chwastów i nasilić nadzór i kontrolę nad przestrzeganiem postanowień tego rozporządzenia.

d) Ochrona roślin pastewnych —

Prowadzona będzie głównie na uprawach kontraktowanych i nasiennych przeciwko pachówce i strąkowcom na grochu, pędrusiowi na koniczynie, paciornicy na lucernie i krukowatym na kukurydzy w rozmiarze 15% powierzchni kontraktowanej w 1967 r. i 25% w roku 1970.

e) Ochrona warzyw —

Obejmie zabezpieczenie cebuli przed śmietką i mączniakiem, pomidorów przed zarazą, kapusty przed śmietką i ogórków przed szkodnikami w rozmiarach 100% na uprawach kontraktowanych we wszystkich latach planu pięcioletniego.

f) Ochrona sadów i krzewów owocowych —

Koncentrować się będzie na poprawie struktury nasadzeń, głównie w bazach produkcyjnych oraz na obejmowaniu ochroną następującego procentu drzew:
— w uprawach kontraktowanych — 100% drzew,
— w pozostałych sadach w rozmiarze 30% w 1967 r. i 50% w 1970 r.

Ogółem w przeliczeniu na sztuki drzew — planowanymi zabiegami chemicznymi obejmie się w 1967 r. ok. 1.341,7 tys. drzew, w 1970 r. 2.100 tys. szt. drzew.

Będzie to możliwe przy jednoczesnym dopełnieniu następujących warunków:
— rozwinięciu towarowej produkcji sadowniczej poprzez rozwój sieci baz produkcyjnych, przy równoległej rozbudowie przechowalnictwa i przetwórstwa owocowego zgodnie z programem rozwoju sadownictwa,
— zawieraniu umów z plantatorami przez instytucje kontraktujące, głównie CSO, WZGS itp. na produkcję i dostawę owoców, które to umowy gwarantowałyby odbiór masy wyprodukowanych owoców,
— rozszerzeniu zakresu udzielanych przez CSO pożyczek kontraktacyjnych na zakup środków fitofarmaceutycznych i aparatury ochronnej,
— zabezpieczeniu większej opłacalności produkcji owoców, a szczególnie jabłek odmian późnych przez systematyczne propagowanie w sadach już owocujących przeszczepiania odmian wczesnych odmianami późnymi,
— poprawienie systemu sygnalizacji, szczególnie w zakresie informacji o parchu jabłoniowym i gruszowym oraz owocówek,
— organizowaniu skutecznych zabiegów dezynsekcyjnych w przechowalniach i na punktach skupu owoców.

g) Zabezpieczenie przechowywanych produktów roślinnych —

— będzie nadal leżało w gestii zakładów dezynsekcji, dezynfekcji i deratyzacji, które pracę z tego zakresu skoncentrują w pierwszej kolejności na dezynfekcji i dezynsekcji pomieszczeń i magazynów państwowych.

Magazyny indywidualnych gospodarstw wobec tego muszą pozostać pod opieką terenowej służby rolnej, której zadaniem będzie dopilnowanie czystości pomieszczeń magazynowych, właściwej wentylacji, szuflowania nasion itp.

W najbliższych latach decydujące znaczenie będzie miała ochrona upraw wieloletnich przed gryzoniami polnymi, których zwiększona populacja trwać będzie jeszcze przez parę lat.

W planach ochrony roślin winno zabezpieczyć się w pierwszej kolejności zwalczanie gryzoni w uprawach koniczyn i lucern, a w rejonach silnie opanowanych przez gryzonie także innych upraw, głównie rzepaków, roślin zbożowych i produkcji sadowniczej. Intensywnego odmyszania wymagają również grunty nierolnicze, miedze, pobocza dróg, skarpy itp., które stanowią pierwotne źródło inwazji szkodników.

Dlatego też użytkownicy tych terenów lub nadzorcy winni zabezpieczyć odpowiednie kwoty w swych budżetach na odmyszanie gruntów w wys. ok. 50 zł na 1 ha opanowanych terenów.

Przy opracowywaniu poszczególnych zadań w oparciu o podane wyżej wskaźniki — dążyć się będzie w poszczególnych latach do osiągnięcia następujących areałów chronionych:

L. p.	Roślina chroniona	Wykonanie ha 1965	Wykonanie ha 1966	Plan ha 1967	Plan ha 1970	1970/1966 %
1	Zaprawianie ziarna ogółem	331.400	334.790	424.400	586.500	174,0
2	Ochrona ziemniaka przed stonką	227.200	237.335	227.200	244.800	103,2
3	Ochrona ziemniaka przed zarazą i wirusami	12.467	18.695	20.564	24.400	130,5
4	Zwalczanie chwastów	55.957	67.660	133.946	263.600	389,6
5	Ochrona roślin pastewnych i motylkowych	8.660	9.826	8.091	12.136	123,5
6	Ochrona warzyw	3.899	5.618	5.347	8.100	144,2
7	Ochrona buraków	24.011	28.843	36.226	50.000	173,4
8	Ochrona tytoniu	11.096	1.703	12.024	12.024	674,4
9	Ochrona chmielu	1.541	1.456	1.449	1.449	99,5
10	Ochrona oleistych i włóknistych	25.638	30.937	29.011	30.000	97,0
11	Ochrona drzew w okresie wegetacji w tys. szt.	115,0	799,1	1.341,7	2.100	262,8

Razem powierzchnia chroniona w 1967 r. wyniesie łącznie z zaprawianiem ziarna ok. 877.000 ha, a powierzchnia robocza około 1.121.000 ha, podczas gdy w 1970 r. pow. chroniona wyniesie 1.066 tys. ha tj. 77,6% pow. uprawnej, a powierzchnia robocza 1.345 tys. ha.

II. Określenie potrzeb na środki walki

Wykonanie przedstawionych wyżej zadań wymagać będzie dostaw zwiększonych ilości i asortymentu nowoczesnych środków chemicznych i sprzętu technicznego.

Potrzeby województwa w tym zakresie są następujące:

a) Środki ochrony roślin

L. p.	Grupa środków	Zużycie 1966	Plan 1967	Plan 1970	% 1970/1966
1	owadobójcze płynne	185,0	420,1	460,0	288,5
2	owadobójcze pyliste	6800,0	6694,0	6305,9	92,0
3	chwastobójcze	109,4	359,1	799,0	730,3
4	grzybobójcze	128,5	389,4	487,0	378,9
5	zaprawy	115,0	158,5	211,3	183,7
6	różne	91,5	90,0	80,0	87,4
	Razem	7429,4	8111,1	8342,3	112,3

Dla zabezpieczenia w handlu pestycydów o pełnej wartości, WZGS zapewni stałą i wnikliwą kontrolę podległych placówek w tym zakresie:

b) Aparatura do ochrony roślin

L. p.	Grupa aparatów	Przewidywany stan na 31.XII. 1966 r.	Potrzeba na wykonanie planu w 1967 r.	Potrzeba dostaw 1967 r.	Przewidywany stan 1970 r.
1	aparaty lekkie	25.925	28.000	2.076	15.849
2	aparaty ciężkie konne	2.767	3.117	350	3.700
3	aparaty ciężkie ciągnikowe	840	1.037	178	1.293
4	zaprawiarki mechaniczne	62	212	150	350
5	zaprawiarki lekkie	1.961	3.361	1.400	7.432

Przy bilansowaniu potrzeb aparatury wzięto pod uwagę następujące normy wydajności sprzętu, dzięki czemu osiągnięto pokrycie potrzeb w tym zakresie jak niżej:

L. p.	Grupa aparatów	Wydajność 1 aparatu w ha	Zdolność eksploatacyjna ogółem ha 1967 r.	1970 r.
1	opryskiwacze i aparaty lekkie	5	140.000	79.242
2	aparaty konne	110	342 870	407.000
3	aparaty ciągnikowe	210	213.730	272.258
4	przewidywana ogółem pow. robocza zabiegów bez zaprawiania	x	696.600	758.500

III. Organizacja usług ochrony roślin

a) Dla zapewnienia pełnej realizacji zadań ochrony roślin zachodzi potrzeba dokonania usprawnień dotychczasowego systemu wykonywania zabiegów w kierunku powiększenia ich rozmiarów, upowszechniania, poprawy efektywności, zabezpieczenia bhp i skoordynowania prac, przy założeniu, że do roku 1970 — 60% powierzchni roboczej zabiegów ma być wykonane systemem usług. Rozwój tych usług obrazuje poniższa tabela:

L. p.	Jednostka usługowa	1966 r. wartość usług w tys. zł	Plan w tys. zł 1967	1968	1969	1970	1970/1966 %
1	POM	2.131	3.560	4.454	5.268	6.095	398,3
2	SZOR	2.041,3	3.733,6	4.156,2	4.554	4.922	241,1
3	KR	16.356,2	23.053,8	25.957,2	28.671,8	32.733,8	200,0
4	CSO	230,0	430	540	580	650	282,6
5	WZGS (wypożyczalnie)	627	627	627	627	627	100,0
	Razem	21.385,5	31.404,4	35.714,0	39.700,3	45.027,8	210,5

Wartościowy plan usług w 1970 r. pokrywa się z planowaną powierzchnią roboczą zabiegów (w wys. 60% bez powierzchni planowanej do obsiewu zaprawionym ziarnem). Podział zadań pomiędzy jednostki usługowe uwzględnia następujące areały do wykonania:

L. p.	Jednostka usługowa	Plan 1967	1970	1970/1967 %
1	POM	38.640	63.000	163,0
2	SZOR	37.590	48.787	129,7
3	KR	261.030	371.030	141,6
4	CSO	4.300	6.500	151,1
	Razem	341.560	489.317	143,2

Dla zrealizowania nakreślonych wyżej zadań zachodzi potrzeba wprowadzenia w życie następujących jednolitych form organizacji i wykonawstwa usług w województwie:

1) na szczeblu wojewódzkim utrzymać należy 2—3-osobowy inspektorat d/s chemicznych usług w rolnictwie przy WZ PMR i jednoosobową komórkę d/s nadzoru nad Stacjami Zabiegów Ochrony Roślin, powiązaną organizacyjnie z wiodącą Stacją Zabiegów Ochrony Roślin w Lublinie,

2) pozostawić nadal Stacji Zabiegów Ochrony Roślin w Lublinie funkcję jednostki prowadzącej dla pozostałych stacji działających w województwie,

3) dla zapewnienia koordynacji i wykonawstwa zadań ochrony roślin w powiatach, gromadach i wsiach utrzymuje się nadal funkcje terenowych organizatorów chemicznych usług ochrony roślin, którymi są wytypowane w programie ochrony roślin na 1966 r. jednostki POM i SZOR.

Zakres czynności, obowiązków i uprawnień organizatorów określa instrukcja wykonawcza kierownika Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Lublinie wydana w 1966 r.

W jednostkach POM i SZOR będących organizatorami chemicznych usług w powiecie należy wydzielić w ramach posiadanych etatów — stanowiska pracy, po jednym dla każdego organizatora, w celu zapewnienia właściwej organizacji pracy pomiędzy jednostkami usługowymi ochrony roślin na terenie powiatu,

4) wykonawstwo zadań ochrony roślin przez ekipy kółek rolniczych oprzeć należy o sprzęt będący własnością kółek rolniczych, względnie pochodzący z wypożyczalni sprzętu GS lub CSO. Do każdego ciężkiego aparatu wydzielić należy stałą, przeszkoloną obsługę, zaopatrzoną w odzież i sprzęt bhp.

Organizacyjną i techniczną opiekę nad sprzętem kółek rolniczych winien sprawować dysponent kółka rolniczego i mechanizator POM, zaś pod względem fachowym przodownik ochrony roślin i agronom gromadzki,

5) prezydia powiatowych rad narodowych w porozumieniu z Organizatorem Usług określą zasadnicze rejony działania dla poszczególnych ekip usługowych, wychodząc z założenia, że prace najbardziej terminowe i niebezpieczne z punktu widzenia bhp w pierwszej kolejności przydzielą ekipom POM i SZOR,

6) dla wykonania nakreślonych zadań planu jednostki usługowe winny dążyć do uzyskania następującego stanu aparatury ochrony roślin:

L. p.	Jednostka usługowa	Stan aparatury 31.XII. 1966 r.	Potrzeby na uzupełnienie stanu w 1967 r.	Stan sprzętu 1970 r.	1970/1966	Uwagi
1	POM	184	44	300	163,0	
2	SZOR	179	21	233	130,1	
3	KR	2157	300	2037	94,4	konne
		439	113	700	159,4	ciągnikowe
4	CSO	160	100	300	187,5	lekkie
		43	20	80	186,0	konne
5	WZGS	1600	450	2030	128,1	wypożyczalnie
	w tym a) lekkie	200	30	230	115,0	

Uwaga: zakup aparatów lekkich w 1967 r. w ilości 1526 szt. przewidziano do nabycia przez rolników indywidualnych.

7) Zabezpieczenie frontu pracy ekipom usługowym nastąpi przez:

— zwiększenie zainteresowania mechaników aparatury POM i SZOR wykonywaniem zabiegów ochrony roślin przez wprowadzenie od 1 maja 1966 r. nowego systemu wynagradzania za akordowe prace ochrony roślin na podstawie dodatkowego protokołu Nr 8 z 30.V.1966 r. do Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Przedsiębiorstw Mechanizacji Rolnictwa. Wg nowych stawek, wynagrodzenie traktorzystów wzrosło w porównaniu do po-

przedniego dwukrotnie i wynosi w zależności od lokalnych warunków pracy od 20—30 zł za 1 ha zabiegów, co przy wydajności dziennej aparatu ok. 5 ha, da zarobek dniówkowy w wys. 100—150 zł.

Zwiększy się równocześnie ilość i jakość zabiegów oraz większa dbałość o ciągłość wykonywanej pracy,

— utrzymanie dotychczasowych zasad akwizycji prowadzonej na zlecenie jednostek usługowych przez agronomów gromadzkich i przodowników ochrony roślin,

— zwiększenie zainteresowania grn sprawami ochrony roślin w wyniku realizowania przez nie programu agrominimum i konkursu „Zmieniamy oblicze lubelskej wsi" oraz przez podejmowanie uchwał — zebrań wiejskich i systemu zorganizowanej kontroli w zakresie prowadzenia masowych zabiegów ochronnych — zgodnie z załączonym do programu wzorem uchwały grn w tym zakresie (zał. nr 2),

— rozszerzenie zakresu postępowania zastępczego przez prezydia rad narodowych i upoważnione osoby,

— stopniowe wyeliminowanie z indywidualnego użytku środków I i II klasy toksyczności i zlecenie zabiegów tymi preparatami wyłącznie ekipom usługowym POM i SZOR,

— system bodźców materialnych w postaci nagród i premii dla wyróżniających się traktorzystów i brygadzistów ekip usługowych oraz przodowników, agronomów i innych osób.

Przyjęcie powyższych zasad nie może jednak zwolnić samych jednostek usługowych od szukania frontu pracy we własnym zakresie. Dlatego też w okresie jesienno-zimowym jednostki te organizować powinny zebrania wiejskie w celu propagowania usług ochrony roślin i zawierania umów na te prace.

9) Usługi samolotowe

Z ekonomicznego punktu widzenia zabiegi na niektórych uprawach o większym areale wykonywane przez samoloty opłacają się bardziej od zabiegów wykonywanych aparaturą naziemną. Przemawia za tym szybkość ich wykonania, taniość metody i lepszy efekt.

W związku z tym planuje się rozszerzenie tych usług z 2.400 ha, jakie wykonano w br. do 5.000 ha w 1970 r. Będą to głównie zabiegi: przeciwko słodyszkowi i chowaczom na rzepaku oraz stonce i zarazie ziemniaczanej na ziemniakach. Głównym terenem akcji samolotowej będą powiaty: Tomaszów, Hrubieszów, Włodawa, Parczew i Biała, gdzie opryskami tymi obejmie się pola rzepakowe i ziemniaczane PGR, Spółdzielni Produkcyjnych i SHR.

IV. Organizacja pracy i zadania ochrony roślin dla gromad i wsi

Program ochrony roślin precyzuje główne kierunki działania w tym zakresie dla wielu instytucji, przedsiębiorstw, związków branżowych, działających pod nadzorem rad narodowych. Ponieważ jednak wykonawstwo prac ochrony roślin realizowane będzie w gromadach i wsiach — zadania dla tego szczebla określa się jak niżej:

Podstawę realizacji zadań ochrony roślin stanowi gromadzki plan ochrony roślin, opracowany przez grn i agronoma gromadzkiego, w oparciu o wytyczne PPRN, uwzględniający wielkość zadań rzeczowych, zaopatrzenie w środki chemiczne i aparaturę.

W czasie szkoleń i zebrań wiejskich zadania tego planu winny być przedyskutowane przez ogół mieszkańców wsi. W zebraniach tych uczestniczą członkowie zarządów kółek rolniczych, przedstawiciele GS, grn, komisji rolnych, a aktualne zadania do realizacji referuje agronom gromadzki. Po zapoznaniu rolników z aktualnymi zagadnieniami ochrony roślin, grn winna podjąć uchwałę o realizacji głównych zadań ochrony roślin, a szczególnie walki z chwastami i stonką ziemniaczaną. Wzór uchwały grn w tym zakresie nakreślający zadania rzeczowe i organizacyjne ochrony roślin oraz ustalający system kontroli przyjętych zadań, podany jest w załączniku nr 2.

W okresie zimowym wszyscy właściciele lub użytkownicy aparatury ochrony roślin dokonają przeglądu i remontów sprzętu ochrony roślin. Każdy aparat znajdujący się w kółkach rolniczych winien posiadać opracowany harmonogram prac z wyszczególnieniem kolejności rolników, którzy będą z niego korzystać.

W okresie zimowo-wiosennym kółka rolnicze posiadające warunki magazynowe oraz brygady usługowe POM i SZOR zaopatrzą się w środki chemiczne na warunkach komisowej sprzedaży. Pod bezpośrednim fachowym nadzorem przodowników ochrony roślin i agronomów gromadzkich, w miesiącach wczesno-wiosennych rolnicy przystąpią do pierwszych prac ochrony roślin. Będą to: bielenie pni drzew, opryski sadów środkami karbolinowymi i prześwietlanie koron drzew. Prace z tego zakresu kontynuowane będą następnie z chwilą pękania pąków, zgodnie z obowiązującym kalendarzem oprysków. Równocześnie z tym należy dopilnować organizacji zbiorowego zaprawiania ziarna siewnego w GS, kółkach rolniczych lub u przodownika ochrony roślin. Z chwilą ruszenia wegetacji roślin przystąpić należy do zbiorowego tępienia chwastów środkami chemicznymi, jak również likwidowania wychodzących z zimowania w tym czasie chrząszczy stonki ziemniaczanej.

Komunikaty o podjęciu powyższych prac podane zostaną w oparciu o sygnalizację przez grn, agronomów gromadzkich i przodowników ochrony roślin do wiadomości ogółowi rolników.

Czas od 10.V—10.VI wyznacza się jako miesiąc powszechnej walki z chwastami. W tym też czasie powołane przez grn komisje wiejskie w składzie: przedstawiciel grn, przodownik ochrony roślin i członek zarządu kółka rolniczego, dokonają kontroli wszystkich gospodarstw na zachwaszczenie oraz podadzą nazwiska zaniedbujących się rolników do grn w celu wykonania zabiegów zastępczych lub ukarania.

Od ok. 10.VI przejść należy na mechaniczną walkę z chwastami. W zakresie walki ze stonką obowiązuje wszystkich użytkowników indywidualna kontrola co najmniej raz w tygodniu upraw ziemniaków i pomidorów w celu wykrycia i zlikwidowania ognisk stonki ziemniaczanej. Niezależnie od indywidualnych lustracji przeprowadzone będą 2 lustracje ogólne ziemniaków i pomidorów, mające na celu wykrycie wszystkich dotychczas nielikwidowanych ognisk stonki ziemniaczanej. W lustracjach tych wezmą udział masowo mieszkańcy wsi, zorganizowani w drużyny poszukiwaczy.

Równocześnie prowadzone będą inne zabiegi, jak ochrona roślin przemysłowych, warzyw oraz kompleksowa ochrona ziemniaków. We wszystkich tych przedsięwzięciach rola gromadzkich rad narodowych głównie koncentrować się będzie na:

— organizacji na podległym terenie niszczenia gospodarczo groźnych chorób, szkodników i chwastów,

— dopilnowaniu pełnego zaopatrzenia terenu w środki ochrony roślin i aparaturę,

— organizacji kontroli gospodarstw na obecność chwastów i stonki ziemniaczanej oraz prowadzenie, w oparciu o masowy udział rolników, zabiegów likwidacyjnych przy stosowaniu dowolnych a skutecznych metod,

— rozliczaniu na posiedzeniach prezydiów grn, sesjach i naradach agronomów i przodowników ochrony roślin i instytucji kontraktujących z nałożonych uprzednio zadań,

— dopilnowaniu realizacji uchwał zebrań wiejskich w przedmiocie prac ochrony roślin, które zobowiązywałyby wszystkich mieszkańców wsi do podjęcia jednolitych w czasie i sposobie metod walki z chorobami, szkodnikami i chwastami roślin. Uchwały takie stanowić będą podstawę do prowadzenia masowych zabiegów zastępczych bez uprzedniego zastosowania wezwań,

— rozszerzeniu stosowania postępowania zastępczego na opornych rolników.

W powyższym układzie zachodzi konieczność wprowadzenia odpowiednich zmian w dotychczasowym systemie organizacji zadań ochrony roślin. Zmiany te dotyczą głównie roli przodownika ochrony roślin, który obok organizatora usług ochrony roślin, będzie więcej czasu musiał poświęcić poradnictwu fachowemu i zadaniom z zakresu nadzoru nad eksploatacją aparatury u indywidualnych użytkowników gruntów.

Obok ww obowiązków przodownik ochrony roślin będzie nadal wykonywał zadania przewidziane w dotychczasowym systemie tj. prace z zakresu sygnalizacji i organizowania we wsiach powszechnych zabiegów likwidacyjnych.

Zwiększa się również rola agronoma gromadzkiego, który odpowiedzialny będzie za organizowanie i nadzór nad wszystkimi pracami ochrony roślin ze szczególnym uwzględnieniem operatywnego reagowania na wszelkiego rodzaju niedociągnięcia ze strony wykonawców usług.

Inne zadania agronoma gromadzkiego określone są w zarządzeniu Nr 173 Min. Roln. z 24.XII.1961 r.

V. Organizacja i zadania w zakresie ochrony roślin kontraktowanych przez: Zjednoczenie Przemysłu Cukrowniczego — Okręg w Lublinie, Centrale Spółdzielni Ogrodniczych — Okręg Lublin, Centralę Nasienną, Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego, Wojewódzki Związek

Gminnych Spółdzielni, Zakłady Przemysłu Tłuszczowego, Wytwórnię Tytoniu Przemysłowego, PGR-y, Zakłady Chmielarsko-Piwowarskie, Zakłady Zielarskie itp.

Rośliny kontraktowane, jako grupa kultur posiadających specjalne znaczenie dla gospodarki narodowej, zostają w programie ochrony roślin szczególnie uprzywilejowane. Wszystkie rośliny kontrcktowane mają być w 100% zabezpieczone przed chorobami, szkodnikami i chwastami. Wykonanie tych szerokich zadań wymaga właściwego ich ustawienia organizacyjnego na następujących zasadach:

— organizacja zabiegów ochrony roślin należy do obowiązku instytucji kontraktujących przy współudziale aparatu agronomicznego kółek rolniczych i zrzeszeń branżowych,

— każda instytucja kontraktująca, przy udziale służby ochrony roślin, organizuje szkolenie wiejskiego aktywu sekcji i ogniw oraz pokazy i demonstracje środków i aparatury ochrony roślin,

— instytucja kontraktująca zabezpiecza dla gospodarstw kontraktujących na warunkach kredytowych — usługi ochrony roślin i organizuje nadzór nad przebiegiem tych prac, bądź udziela plantatorowi kredytu na zakup środków chemicznych i aparatury.

Dopuszczalnym wariantem udzielenia kredytu na zakup środków chemicznych jest przyjęty do tej pory przez ZPC i ZPT system dostarczania środków ochrony roślin bezpośrednio do plantatora, pod warunkiem zabezpieczenia, szczególnie w odniesieniu do środków systemicznych, odpowiednich warunków bhp.

VI. Sygnalizacja i rejestracja chorób i szkodników roślinnych

Decydujący wpływ na efektywność wykonywanych zabiegów ochronnych oraz nakładów ponoszonych na cele ich rozwoju, posiada wykonanie zabiegów we właściwym terminie.

Dotychczasowa organizacja, liczebność i wyposażenie powiatowych laboratoriów nie zapewniają pełnej możliwości operatywnego przekazywania rolnikom niezbędnych informacji o lokalnym stanie rozwoju chorób i szkodników oraz o terminach ich zwalczania. W związku z powstaniem od 1.I.1967 r. Powiatowych Stacji Kwarantanny i Ochrony Roślin i rozszerzeniu diagnostyki i poradnictwa oraz obsługi esportu płodów rolnych, zachodzi natychmiastowa potrzeba zorganizowania we wszystkich powiatach laboratoriów ochrony roślin, wyposażonych w niezbędny sprzęt badawczy. Zakłada się również w planie 5-letnim zaopatrzenie wszystkich powiatów w ruchome ambulanse laboratoryjne, celem zabezpieczenia sprawnej obsługi fitosanitarnej eksportu oraz zwiększenia operatywności rejestracji i sygnalizacji chorób i szkodników roślinnych.

Środki inwestycyjne na zakup tego sprzętu, jak również urządzenie i utrzymanie ambulansów, zostaną zabezpieczone w planach finansowych ochrony roślin. W celu podniesienia poziomu prac z zakresu rejestracji, zachodzi konieczność bardziej właściwego doboru terenowych korespondentów ochrony roślin zajmujących się tymi zagadnieniami. Przewiduje się, że w każdej gromadzkiej radzie narodowej będzie jeden korespondent ochrony roślin. W tym też celu wydziały rolnictwa i leśnictwa pprn w terminie do 1 lutego 1967 r. przeanalizują przydatność wszystkich korespondentów terenowych, szczególnie pod kątem możliwości podjęcia przez nich w roku 1967 szerszych tematów obserwacji, bardziej specjalistycznych opracowań i terminowego wywiązywania się z tych zadań. Na korespondentów w pierwszej kolejności należy przyjmować nauczycieli szkół rolniczych, pracowników naukowych istytutów badawczych rolnictwa oraz innych specjalistów rolnictwa, mających stały kontakt z określonym terenem z racji zamieszkania lub charakteru pracy.

Wszystkie Powiatowe Stacje Kwarantanny i Ochrony Roślin muszą posiadać obok stałych punktów rejestracyjno-obserwacyjnych chorób i szkodników roślinnych — ogródek fenologiczny i hodowle ważniejszych obiektów szkodliwych. Kredyty na prowadzenie tego rodzaju prac będą posiadały poszczególne wydziały rolnictwa i leśnictwa pprn zabezpieczone w rocznych planach finansowych. Wyposażenie powiatów w pełen zestaw sprzętu badawczego, określonego zarządzeniem Nr 2 Ministra Rolnictwa z 3.X.1962 r. i w instrukcji wykonawczej, winno nastąpić najpóźniej do 1 marca 1967 r., by w ten sposób umożliwić wykorzystanie tych pomocy do opracowań poprzedzających rozpoczęcie zabiegów polowych ochrony roślin.

W dalszym ciągu obowiązywać będzie system sygnalizacji oparty na komunikatach, podawanych przez radio i prasę oraz plakatach wywieszanych na tablicach ogłoszeniowych poszczególnych wiosek. Prace te obok służby ochrony roślin prowadzone będą przez agronomów gromadzkich, inspektorów instytucji kontraktujących, związków branżowych i przodowników ochrony roślin. Sygnalizacja gospodarcza groźnych chorób i szkodników roślinnych takich jak: parch jabłoniowy, owocówka, nasionnica trześniówka, owocnice, pachówki, stonka ziemniaczana itp. oparta będzie na hodowlach prowadzonych w ogródkach fenologicznych i dokładnych obserwacjach terenowych.

VII. Propaganda i szkolenie

Realizacja nakreślonego programu ochrony roślin wymaga posiadania pełnowartościowej kadry specjalistycznej dla:

— organizowania wykonawstwa objętych programem zadań (służba ochrony roślin rad narodowych),

— organizowania zaopatrzenia i dystrybucji środków chemicznych ochrony roślin (aparat handlowy WZGS i CSO),

— organizowania i wykonawstwa zabiegów przy pomocy różnych środków.

W chwili obecnej poziom przygotowywania zawodowego tych służb jest niewystarczający. Stąd też istnieje pilna potrzeba opracowania planów szkoleń i programów dokształcania służby rolnej, przodowników ochrony roślin, korespondentów itp.

W każdym roku planu 5-letniego zostanie przeszkolonych ok. 11.500 osób w tym:

1) 4.000 — przodowników ochrony roślin,
2) 500 — korespondentów,
3) 90 — agronomów gromadzkich,
4) 250 — brygadzistów i kierowników PGR,
5) 1.600 — przodowników ochrony tytoniu,
6) 150 — mechaników i brygadzistów POM i SZOR,
7) 1.500 — mechaników aparatury z kółek rolniczych,
8) 3.000 — mężów zaufania uprawy buraka cukrowego i plantatorów,
9) 300 — innych.

Szkolenia powyższe organizować będą wydziały rolnictwa i leśnictwa pprn dla osób wymienionych w punktach 1, 2 i 7, dla pozostałych zainteresowane instytucje i przedsiębiorstwa. W szkoleniach organizowanych przez instytucje, służba ochrony roślin będzie brała czynny udział w drodze prowadzenia wykładów i zajęć praktycznych.

Ponadto prowadzone będą szkolenia w ramach wykładów „Agrochem”, TWP i SITR, na których przewiduje się przeszkolić rocznie w zakresie ochrony roślin ok. 30.000 rolników indywidualnych.

W ramach obowiązującego systemu sygnalizacji, radio, podobnie jak i prasa, podawać będą aktualne komunikaty o wystąpieniu określonych chorób i szkodników oraz metodach ich zwalczania. Wzorcowe komunikaty w liczbie 42 zostaną przygotowane dla poszczególnych wydziałów rolnictwa i leśnictwa pprn, w celu wygłoszenia ich przez lokalne radiowęzły i miejscową prasę (wydania terenowe).

Z innych form propagandy wymienić należy wydawanie co roku obwieszczeń plakatowych PWRN, które na rok 1967 dotyczyć będą: zwalczania chwastów, stonki, ochrony otoczenia i bhp. Wydrukuje się ich około 30 tys. egzemplarzy do rozplakatowania we wszystkich wsiach i miejscowościach na specjalnych tablicach ogłoszeń. Na tablicach tych agronom gromadzki lub przodownik ochrony roślin na otrzymany sygnał z powiatu wywiesi odpowiedni barwny komunikat sygnalizacyjny o pojawie i sposobach likwidacji szkodliwych obiektów.

Komunikaty te sukcesywnie dostarczane będą przez wydziały rolnictwa i leśnictwa.

W porozumieniu z Delegaturą „Agrochem” wszystkie Stacje Zabiegów Ochrony Roślin, niektóre POM-y, niektórzy agronomowie gromadzcy, instytucje i związki branżowe oraz osoby indywidualne prowadzić będą doświadczalnictwo i pokazy nowoczesnych metod i środków ochrony roślin.

WPMSR, WZGS, WZPMR i Dom Książki organizować będą w celu zapoznania ogółu rolników, pokazy eksploatacji aparatów ochrony roślin, połączone z wystawą środków chemicznych i książki fachowej.

W celu rozpropagowania zabiegów ochronnych, przodownicy ochrony roślin i korespondenci zaopatrzeni zostaną w pomoce naukowe i literaturę fachową. Będą to zestawy wzorcowe środków chemicznych oraz miesięczniki „Ochrona Roślin” i „Rolnik Lubelski”.

W Powiatowych Stacjach Kwarantanny i Ochrony Roślin uzupełnione zostaną podręczne biblioteki oraz za-

łożone karty dokumentacyjne wydawnictw rolniczych.

Kontynuując wykorzystanie filmu i przeźroczy do szkoleń i pogadanek ochrony roślin. Wydział Rolnictwa i Leśnictwa PWRN zaopatrzy wszystkie podległe jednostki w zestaw kopii z konspektami pogadanek na podstawowe tematy z tej dziedziny. Rozprowadzać się będzie w czasie szkoleń i pokazów, popularne broszury i ulotki ochrony roślin.

VIII. Zebezpieczenie kadry specjalistycznej ochrony roślin

Poważny wzrost zadań ochrony roślin i potrzeby prawidłowego wykorzystania środków technicznych oraz nakładów finansowych na cele ochrony roślin, wymagają zabezpieczenia odpowiedniej ilości kadry specjalistów.

W związku z tym zachodzi konieczność przesunęcia do innych działów pracowników nie posiadających dostatecznych kwalifikacji zawodowych oraz wzmocnienia kadrowego Powiatowych Stacji Kwarantanny i Ochrony Roślin. Zasadnicza zmiana w tym zakresie nastąpi po 1.I.1967 r. w wyniku reorganizacji służby ochrony roślin zgodnie z uchwałą Rady Ministrów Nr 335/66 z 22.X.1966 roku.

Wzrastają również zadania na odcinku fachowego przygotowania kadry specjalistów do ochrony roślin. Przewiduje się, że pracownicy służby ochrony roślin winni posiadać wykształcenie wyższe lub co najmniej pełne średnie z długoletnim stażem pracy. Zmusza to pracowników nie posiadających jeszcze pełnych kwalifikacji do podniesienia swojego wykształcenia. Odbywać się to będzie w drodze zaocznego dokształcania służby w technikach rolniczych, co zostało już zapoczątkowane w kilku powiatach.

Ponadto służba ochrony roślin będzie doszkalana w Instytucie Ochrony Roślin w Poznaniu — gdzie zgodnie z długofalowym planem doszkalania zawodowego opracowanym przez Ministerstwo Rolnictwa — planuje się coroczne kursy dokształcające. Pracownicy Stacji Wojewódzkiej i Powiatowych Stacji Kwarantanny i Ochrony Roślin, posiadający wykształcenie wyższe będą mieli ponadto możliwość podniesienia swoich kwalifikacji w drodze uczestniczenia w nowo organizowanym studium podyplomowym z zakresu ochrony roślin przy IOR w Poznaniu. Zachodzi również potrzeba zatrudnienia specjalistów ochrony roślin na pełnych etatach w instytucjach kontraktujących, a szczególnie w Oddziałach „Centrali Nasiennej", RSO i ZPZ. Postuluje się również, by w WZ PGR, WZ Rol. Spółdz. Produk., LHR i WZKR powołać stanowiska pracy specjalistów ochrony roślin. W instytucjach tych prace ochrony roślin prowadzone są dorywczo przez różnych pracowników poszczególnych działów, co utrudnia koordynację tych prac i odbija się ujemnie na realizacji prac planowych.

IX. Zagadnienia bhp.

Szybki rozwój chemizacji rolnictwa musi iść w parze ze wzrostem świadomości społeczeństwa o niebezpiecznym działaniu środków chemicznych na organizmy ludzkie, zwierzęce oraz na środowisko.

Obok tego zasadniczym problemem staje się właściwe wyposażenie ekip fitosanitarnych i rolników indywidualnych w kompletną odzież ochronną i sprzęt.

W związku z tym zobowiązuje się wszystkie jednostki usługowe i użytkowników aparatury ochrony roślin do zabezpieczenia poprzez pion WZGS odzieży ochronnej w okresie przedsezonowym, kiedy istnieją warunki pokrycia potrzeb w tym zakresie. Cała jednak koordynacja i zaopatrzenie w sprzęt bhp ciąży na pionie WZGS — który musi dopilnować pełnego zaopatrzenia terenu w odzież ochronną.

Potrzeby na sprzęt ochronny kształtują się następująco:

L. p.	Odbiorcy	1967 dostawy	1970 dostawy	Uwagi
1	POM	100	300	komplety
2	SZOR	150	200	„
3	KR	2.000	2.500	„
4	CSO	100	100	„
5	WZGS	600	600	„
6	PGR	300	400	„
7	Sp. Prod.	200	250	„
8	inne jednostki	150	200	„
9	sprzedaż detaliczna	500	700	„
x	Razem	4.100	5.250	„

W skład kompletu odzieży ochronnej i ochron osobistych wliczono:

— specjalne kombinezony przeciw środkom do opylania i opryskiwania,
— maski i półmaski z kompletem pochłaniaczy,
— buty gumowe,
— rękawice gumowe,
— okulary ochronne.

Jednostki handlowe oraz odbiorcy środków chemicznych ochrony roślin winni uzyskać odpowiednie pomieszczenia na ich składowanie — odpowiadające warunkom zawartym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Zdrowia z 24.XI.1956 r. w sprawie bhp przy magazynowaniu, transporcie i stosowaniu środków chemicznych (Dz. U. Nr 1, poz. 4 z 1960 r.).

W tym celu w okresie zimowo-wiosennym należy dokonać weryfikacji poszczególnych pomieszczeń na środki chemiczne i stworzyć w nich warunki bhp odpowiadające wymogom. Zachodzi również potrzeba przeszkolenia magazynierów i sprzedawców środków chemicznych odnośnie znajomości przepisów prawnych dotyczących bhp. W tym zakresie zainteresowane jednostki nawiążą stały kontakt z Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi oraz ustalą terminy i plany szkoleń — organizowane co roku pod nadzorem terenowo właściwej placówki służby ochrony roślin. Obok szkoleń należy zapewnić warunki na okresowe badania lekarskie i udzielanie pomocy ambulatoryjnej pracownikom stykającym się ze środkami chemicznymi.

Prezydia powiatowych rad narodowych zorganizują ścisłą kontrolę w zakresie przestrzegania przez użytkowników środków okresów karencji pestycydów, terminów zabiegów i ich jakości i skuteczności. Prace te należy ściśle powiązać z działalnością Powiatowej Inspekcji Sanitarnej, Zakładem Badań Pozostałości Środków Chemicznych w środkach spożycia oraz z Technicznymi Inspektorami Pracy Związków Zawodowych.

Szczególną kontrolę należy roztoczyć nad terminowymi zabiegami ochronnymi na roślinach miododajnych i owadopylnych, mając w tym względzie na uwadze ochronę pszczół przed zatruciem insektycydami.

X. Zagadnienie kwarantanny roślin i eksportu płodów rolnych.

Obok wymienionych zadań organizacyjnych i rzeczowych ochrony roślin, wielkiego znaczenia nabierają sprawy kwarantanny roślin wynikające z rozporządzenia Ministra Rolnictwa w sprawie kwarantanny roślin, obsługi fitosanitarnej eksportu, zwalczania raka i mątwika ziemniaczanego, bakteriozy pierścieniowej, parcha prószystego itp.

W zakresie tym służba kwarantanny i ochrony roślin roztoczy szczególną kontrolę fitosanitarną w gospodarstwach produkujących materiał na cele eksportowe i potrzeby wewnętrzne oraz reprodukujące podejrzane pod względem zdrowotnościowym materiały importowane.

Prace w tym kierunku prowadzone będą również przez lustracje zdrowotnościowe poszczególnych plantacji, prewencyjne pobieranie prób glebowych, nakładanie kwarantanny roślin, korekty w rejonizacji upraw i doborze odmian oraz w drodze weryfikacji fizycznych i biologicznych poszczególnych obiektów kwarantannowych. Odpowiedzialność za omawiany odcinek spoczywa na służbie ochrony roślin, instytucjach zajmujących się transportem rolnym (PKS i PKP), przetwórstwem rolno-spożywczym oraz instytucjach eksportujących, importujących i prowadzących obrót wewnętrzny.

XI. Egzekwowanie zadań.

Doświadczenia poprzednich lat pozwalają twierdzić, że wielu rolników oraz niektóre instytucje kontraktujące i jednostki usługowe, nie realizują w pełni ustawowych zadań ochrony roślin. W stosunku do nich, program przewiduje oddziaływanie w postaci stosowania środków przymusu administracyjnego, wniosków o ukaranie kierowanych do kolegiów karno-administracyjnych, kar porządkowych w trybie służbowym.

Przy realizowaniu tych zasad należy wychodzić z założenia, że każde podejmowanie środków prawnych musi być poprzedzone wezwaniem do wykonania określonych ściśle czynności. W przypadku niedopełnienia zabiegów ochrony roślin przez użytkowników gruntów przyjąć należy zasadę wykonywania w pierwszej kolejności przymusowych zabiegów zastępczych, a dopiero w dalszej kolejności — doniesień karnych.

XII. Sprawy finansowe i inwestycyjne.

Prowadzenie wszystkich zadań ochrony roślin wymaga ponoszenia kosztów związanych ze szkoleniem służby pracowników ochrony roślin, korespondentów terenowych, utrzymaniem laboratoriów, ambulansów laboratoryjnych, prowadzeniem zabiegów na koszt państwa na gruntach

PFZ, nagradzaniem przodowników i korespondentów, utrzymaniu środków lokomocji, zakupu środków chemicznych na cele pokazowe itp.

Pokrycie tych wydatków będzie miało swoje odbicie w rocznych planach finansowych Wojewódzkiej Stacji i Powiatowych Stacji Kwarantanny i Ochrony Roślin. Ogółem wydatki roczne z tego tytułu wynosić będą ok. 9,5—10 mln. złotych, nie licząc w tym kwot planu inwestycyjnego w wys. rocznej ok. 1,5 mln złotych.

O ile wydatki bieżące Wojewódzkiej Stacji i Powiatowych Stacji Kwarantanny i Ochrony Roślin oraz budżety SZOR zabezpieczone są w preliminarzach budżetowych w odpowiedniej wysokości, to wydatki inwesycyjne na zakupy nie pokrywają planowych potrzeb. Dotyczy to głównie zakupów ciągników i aparatów ochrony roślin dla jednostek POM i SZOR. Potrzeby w tym zakresie wynoszą rocznie dla POM 3,5 mln zł, a dla SZOR 2 mln złotych.

Załącznik nr 2

UCHWAŁA Nr ....
GROMADZKIEJ RADY NARODOWEJ
w ....
z dnia ....

w sprawie realizacji planowej walki z chwastami, szkodnikami i chorobami roślin uprawnych

Działając na podstawie art. 25 ust. 1 i 3 pkt. 1 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (tekst jednolity Dz. U. Nr 29, poz. 172 z 1963 r.) Gromadzka Rada Narodowa w .... mając na uwadze zabezpieczenie wykonania zadań wynikających z programu ochrony roślin na lata 1966—1970 postanawia co następuje:

§ 1.

Prowadzić zwalczanie chwastów na plantacjach zbóż, ziemniaków roślin przemysłowych, w obejściach gospodarczych, na nieużytkach i terenach komunalnych oraz zbiorowe zwalczanie szkodników i chorób zbóż (zaprawianie), ziemniaka, buraków cukrowych, lnu, tytoniu, drzew owocowych i innych upraw roślinnych.

§ 2.

Do wykonania zadań określonych w § 1 należy zwiększyć ilość posiadanej aparatury ochrony roślin dla następujących jednostek: kółka rolnicze ze stanu szt. .... do.......... szt., GS ze stanu szt.......... do.......... szt. Związek branżowy ze stanu szt.......... do .... szt.

§ 3.

Zobowiązać Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska” .... do zabezpieczenia następującego asortymentu i ilości środków ochrony roślin.

(nazwa środka)	(ilość kg)	(termin dostawy)
....	....	....
....	....	....

§ 4.

Zobowiązać niżej wymienione kółka rolnicze posiadające warunki magazynowania środków chemicznych do zaopatrzenia się komisowego w podstawowy asortyment tych preparatów w terminie do dnia ....

§ 5.

Zobowiązać ogronoma gromadzkiego ob. .... przodowników ochrony roślin ob. ob. .... przedstawiciela jednostki usługowej (POM i SZOR) ob. .... do sporządzenia bilansu aparatury ochrony roślin oraz opracowania harmonogramów pracy dla każdego aparatu ciężkiego z wyszczególnieniem wsi, nazwiska użytkownika, rodzaju zabiegów i areału do ochrony.

§ 6.

Przeprowadzić na terenie wsi .... powszechne zabiegi ochrony roślin przeciwko chwastom i stonce ziemniaczanej .... zlecane zbiorowo do wykonania jednostce usługowej .... z upoważnienia i na koszt zainteresowanych użytkowników gruntów.

§ 7.

Ustalić następujący harmonogram zebrań wiejskich, poświęconych zapoznaniu rolników z uchwałą GRN i zadaniami przyjętymi do realizacji, a wynikającymi z gospodarczego planu gromady.

wieś	data zebrania	osoba odpowiedzialna za przygotowanie zebrania

§ 8.

Wprowadzić na terenie poszczególnych wsi systematyczne kontrole realizacji przyjętych zadań ochrony roślin. Kontrole te, połączone z wnioskowaniem rolników do ukarania lub wykonania zabiegów zastępczych za niedopełnienie obowiązujących zadań ochrony roślin zostaną dokonane przez:

Lp.	Nazwisko i imię pracownika GRN, POM, SZOR, KR	Wieś	Uwagi

§ 9.

Zobowiązać przodowników ochrony roślin do udzielania niezbędnej pomocy rolnikom, kółkom rolniczym i jednostkom usługowym w zakresie organizacji i wykonywania masowych zabiegów ochronnych, rozplakatowania komunikatów sygnalizacyjnych, obwieszczeń itp. oraz ścisłej współpracy z miejscowym agronomem i gromadzką radą narodową.

§ 10.

Wykonanie niniejszej uchwały zleca się Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej, działającym na terenie wsi instytucjom oraz użytkownikom gruntów.

§ 11.

Uchawała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie oraz cennik ogłoszeń.

Prenumerata roczna wynosi 18 złotych, półroczna 10 złotych. Materiały do publikacji dostarczyć należy Redakcji najpóźniej 12 dni przed ukazaniem się numeru. Ogłoszenia o zagubieniu dokumentów — ryczałt 10,50, od każdego następnego dokumentu 1,50. Prenumeratę uiszczać z góry, rachunków nie wysyła się. Należność wpłacać w Narodowym Banku Polskim I Oddz. Miejski w Lublinie na r/k Wydziału Budżetowo-Gospodarczego PWRN w Lublinie konto 808-94-537/2 (Cz. 97, Dz. 41, Rozdz. 412, § 55).

LZGraf. Zam. 1783. 9.V.67. 1.600. P-3.

Cena 1 egz. 2,10 zł.